

УДК 349.41

Байрамова Д.А.

студ.гр. Ю-128 НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Земельне право являє собою самостійну галузь права в українському законодавстві. В широкому розумінні воно являє собою сукупність земельно-

правових норм, які на засадах юридичної рівності форм власності на землю регулюють земельні відносини з метою її раціонального використання та охорони. Враховуючи перспективи розвитку української аграрної промисловості та можливості її реалізації питання земельно-правових відносин завжди будуть мати свою актуальність в нашому суспільстві. Особливо враховуючи політичні реалії земельних реформ виникають інші питання практичного характеру. Одним з яких є реалізація прав за земельним законодавством.

Саме поняття «реалізація земельних прав» означає процес в ході якого втілюються приписи правових норм земельного законодавства у сфері правомірної діяльності суб'єктів земельного права, що потребує розуміння факторів, які впливають на виконання вимог земельного законодавства, та оцінки ефективності актів реалізації цього права.

Механізм реалізації прав на землю — це комплекс взаємопов'язаних елементів правового регулювання земельних відносин, що охоплює узгоджену систему земельного права, взаємозв'язок між нормами, інститутами і підгалузями земельного права, якими встановлюються правила поведінки фізичних і юридичних осіб у сфері земельних відносин, діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, управління і контролю, а також правосуддя, реалізацію норм земельного права з метою забезпечення гарантій прав на землю і створення організаційно-правових, економічних та соціальних умов для безперервного, стабільного, впорядкованого здійснення земельних відносин.

Важливе місце в цьому механізмі займає саме процесуальній формі реалізації прав. З цього виникає така проблема, як недосконалість реалізації земельного законодавства безпосередньо в судових спорах. Під час

проведення узагальнень та аналізу судової практики виявлено чимало суперечностей між правовими нормами та прогалини в них, що ускладнює формування однакової судової практики. Система розгляду земельних спорів у нашій державі має багато недоліків. Наприклад те, що юрисдикція судів не завжди поширюється на всі питання що виникають в земельних правовідносинах. Земельні спори за чинним Земельним кодексом України розглядають різні погоджувальні комісії, створені відповідними радами, самі ради, зокрема й вищий законодавчий орган нашої країни, та судові органи.

Через складність природи земельного права та особливості земельного законодавства і виникають такі труднощі в розмежуванні компетенції судів.

Для забезпечення захисту порушених земельних прав громадян, інших власників і землекористувачів В.І.Андрійцев пропонує, врахувавши вітчизняний історичний досвід і практику деяких країн, створити в судовій системі України спеціалізовані суди з розгляду земельних спорів.

Важливе значення має профілактика виникнення земельних спорів, яка полягає в удосконаленні земельного законодавства, зокрема матеріальних норм, більш чіткої регламентації можливостей суб'єктів земельних правовідносин і усунення конфліктних ситуацій, процесуальних норм права, які забезпечують застосування земельних матеріальних норм, а також нормативних актів, що забезпечують застосування цих норм. Слід вдосконалити і процедуру доведення до відома всіх громадян та юридичних осіб про новоприйняті нормативно-правові акти в галузі земельних відносин.

Запорука підвищення правосвідомості суб'єктів земельних правовідносин та усунення значної кількості причин і умов, через які виникають земельні спори, — обов'язкове опублікування в установлених періодичних виданнях новоприйнятих нормативно-правових актів та змін до них.

Правове забезпечення діяльності посадових осіб, від яких залежить результат розгляду справ цієї категорії, як напрям профілактики виникнення земельних спорів, є не таким же важливим.

Правильному вирішенню земельних спорів сприяють також узагальнення судової практики розгляду справ з найбільш складних питань

Проведення земельної реформи буде успішним за умови цілеспрямованого формування нових і вдосконалення створених земельно-правових механізмів реалізації прав на землю. У зв'язку з цим необхідно прийняти державну програму розвитку земельного законодавства відповідно до основних напрямів соціально-економічного розвитку країни.

У висновку можна говорити про те, що ефективність реалізації земельних прав - це особлива якісна характеристика процесу втілення в життя земельно-правових приписів шляхом здійснення суб'єктивних земельних прав і юридичних обов'язків.

Вона залежить від ступеня практичної реалізації положень земельного законодавства, соціальної корисності отриманих результатів і рівня досконалості використаних юридичних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії. — К., 2005. — С. 442.

Семчик В.І. Гарантії прав на землю // Земельне право України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. — К., 2008. — С. 135.